

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajnal utca 13. szám.

Felolós szerkesztő:

Dr. KISS PÁL.

Főmunkatárs:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám: 63.

Meghívó.

A makói függetlenségi és 48-as párt tagjait felkérjük, hogy a III. ker. olvasókör helyiségeibe és az újvárosi I. ker. olvasókör helyiségeibe **naponként este 7 órakor** tartandó értekezleteken minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A „szent cél“.

Makó, május 18.

Egyetlen cél lebeg a grancsár és kormánya előtt. Ezt a célt ők nagynak, óriásinak, sőt szentnek is tartják és akár meg is esküsznek rá, a grancsártól kezdve le egész az utolsó mungóig, hogy ennél magasztosabb, országot jobban boldogító és alaposabban megváltó cél még sohasem lebegett semmiféle kormány szeme előtt.

És kérdezitek, jó lelkek, mi hát ez a nagy, szent és népeket megváltó cél? Talán a választójog demokratikus szellemben való megteremtése? Talán más valami nagy dolog? Nagyobb esetleg, mint az önálló vámtérület, vagy Magyarország gazdasági függetlensége?

Semmi mindezekből. Amiről az ország népei álmodnak, az nem a grancsár álma. Mit törődik ő az ország népeinek álmaival? Álmodjon és ábrándozzon az tovább; hisz ennél tovább úgy sem jutott soha, mert vágyainak megvalósítását mindig megakadályozták császárhü magyar kormányférfiak.

Az ő célja egy ember lehetlenné tétele. Nem valamely eszme megteremtése, valamely maradandó mű alkotása. Hanem egy embert akar leteríteni a választási küzdelemben, Egyet. Egyetlen egyet. Ha erre gondol, a szeméi lázban égnek, melle liheg, arca kigyulad.

Ez az egyetlen ember Justh Gyula.

Minden politikai ambíciója a grancsárnak arra irányul, oda törekszik és abban koncentrálódik, hogy ezt a politikust valahogy leszorítsa a pályáról. Természetesen azt reményli, hogy ezzel a hamisíthatatlan, az igazi, alkuvást és kitérést nem ismerő függetlenségi párt is szerteforgácsolódik, megsemmisül és lehetlenné válik.

És egész nyíltan, teljes arcátlansággal hirdetik is, hogy ők más nem is akarnak, csak ezt. Ki is tanítják a mungókat: menjetek és hirdessétek, hogy legnagyobb veszedelmünk Justh Gyula és pártja. Kialtsátok ki a világnak, hogy nekünk egyedül való célunk ennek a pártnak a kiszorítása és hivjátok segítségül erre a népet.

Végre is a nép vagy elhiszi, hogy ez a cél szent cél, vagy nem hiszi el. Ha elhiszi, ami nem lehetetlen (már furább dolgot is el lehetett hieten a néppel), akkor mindegy, akármi egyéb történik. Akkor győztünk az egész soron és miénk a tér, a dicsőség és eredmény. Ha pedig el nem hiszik, akkor is mindegy. Igerhetünk mi mindent a világon a népnek (azzal a hátsó gondolatlaltal, hogy amúgy sem tartjuk meg), Justh Gyula és pártja belelát a mi lelkünkbe és „szándékainkba” s elállja előlünk a hatalom utját. Mi nem érvényesülünk és a hatvanhét nem tud föltámadni újra.

Igy gondolkoznak a kormánypárton és ezért követnek el mindent, hogy a nép higgyen az ő céljuk tisztaságában és szentségében. A nép pedig nem is tesz úgy, mintha hinne. Hanem egyszerűen fejéhez vágja a nép legnagyobb ellenségeinek, Tisza Istvánnak és Khuennek, a záptojásokat. De azért ők tovább harcolnak, nem eszmékért, hanem Justh ellen. Váljék egészségükre az eredmény!

Ujabb hazugságok.

Két szavahihető tanut kérünk.

Makó, május 18.

A mungó párt, úgy látszik, nemcsak számban, hanem cimben is megfogyatkozik napról-napra. Amúgy sem voltak valami erősek.

A nemzeti munkapártból, városi polgári párttá negyvennyolc óra alatt átfregolizott összeverődőmennynek intéző bizottsága ma már új címmel jelenik meg. Ma már csupán városi párt. Neki a polgári cím már nem kell, mert a polgároknak, a sulylyal bíró szavazó polgároknak, akiket diszes jelöltjük *csócseléknek* titulált, érdekeit ez a párt úgy támogatja, mint a kakuk a fiát.

A polgári jelző tehát már el-sikkadt. Néhány nap mulva a városi jelző fog eltűnni s a választás napján délután az egész párt elillan majd, mint a kámfor.

Ez a magát pártnak nevező érdekesoport ma egy falragaszt függesztett ki, mely keservebben panaszkodik, mint Jeremiás siralmi. Azt hánytorgatja fel, hogy a függetlenségi párt az ő ékesen szóló jelöltjüket nem engedte szóhoz jutni. A szólásszabadságot sértette meg. De azért, csak azért is dongó, mégis csak elmondotta a hirheft programmet a disztinvált közönségnek a városháza udvarán. Azt hazudja ez a plakát, hogy a függetlenségi párt félt a politikai köztéren teljesen ismeretlen jelölt súlyos igazságaitól.

Ezekkel a valótlanágokkal szemben csak azt konstatáljuk, hogy a függetlenségi párt a szólásszabadságot nem sértette meg. A szólásszabadság, a meggyőződés nyilvánítás nem *egyoldalú* jog. Politikai véleményét nyilvánítani egyeseknek és tömegeknek is van joguk. Ezt mutatja az egész ország választási harcának képe A hétfő délelőtti *népgyűlésnek* kizárólagos és óriási többsége függetlenségi párti volt. Ez a nép politikai véleményét a *szó-lás szabadság jogán* úgy nyilvánította, hogy azt kiáltotta: Éljen Justh Gyula! Abcug Reményik! Csúpan a szólásszabadság jogával élt. Ehhez a népgyűlésnek joga van. Ha a népnek ez a joga nem tetszik a városi pártnak (polgárok nélkül), úgy hívjon össze *pártgyűlést* s ott majd nem fog megjelenni a függetlenségi párt és a jelölt is beszélhet dosztig.

A függetlenségi párt nem felhett a jelölt programbeszédé-

nek súlyos igazságaitól. Ezeket az *igazságokat* (?) a szavazó polgárok már jól ismerik. Megismerhették, ha akarták a párt lefizetett és megvásárolt lapjaiból és a posta útján minden szavazó polgárnak megküldött, külön nyomtatásban kiadott program-jából.

Van azonban ebben a plakátban egy olyan förtelmes *hazugság*, amilyenre példa is alig akad. Ez a plakát vakmerően azt hirdeti, hogy a jelöltnek végül mégis csak sikerült a *városháza erkélyéről* a néphez szólni.

Ilyen hazugságot még Hári János sem tudott volna kifundálni.

Ez előtt meg kell állni. Felhívjuk a városi mungó párt intéző bizottságát és ennek képét viselő jelölt urat, hogy az egész város lakosságából állítsanak két tanut, aki bizonyítja, hogy a jelölt a városháza erkélyéről csak ennyit is kitudott bökkenteni bármikor is hétfőn: Polgártársak! Ezek a tanuk azonban *szavahihetők* legyenek. Ezek a tanuk csak olyanok sorából kerülhetnek ki, akik nem ittak a potya sörből, nem ettek a potya bankettből és egyébként sincsenek pénzzel lefizetve. Két tisztességesnek ismert tanut kérünk s akkor a valótlanágot is valóságnak ismerjük el s a bizonyossággal szemben a hazugságot is elhisszük.

Mi úgy gondoljuk és látjuk, hogy a plakát eme szavai is anynyi valóságot tartalmaznak, mint a jelölt ígergetései.

A vélemény és a meggyőződés nyilvánítás szabadságával egészen másképp állunk. Azt nem a függetlenségi párt tiporta lábbal, hanem a mungó párt. Vagy nem a legbosszuallóbb és legigazságtalanabb letiprása a vélemény nyilvánítás szabadságának Nyéki József tanító sürgős áthelyezése?

Ehhez mit szól a mungó párt?

A vármegye ügyei.

Közgyűlés a vármegyén.

Makó, május 18.

Néhány sürgősebb természetű ügy elintézése végett ma délelőtt *Jakabffy István* főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott Csanád vármegye törvényhatósági bizottsága.

A közgyűlésről, melyet a főispán délelőtt 10 órakor tartott meg, tudósításunk a következő:

A törvényhatósági bizottság mai közgyűlésén olvastatta fel a vár-

megye főispánja a királynak az országgyűlés egybehívására szóló levelet, mit a törvényhatóság felállva halgatta meg s aztán tudomásul vett.

A vármegye alispánja előterjesztést tett a törvényhatósági bizottságnak mai közgyűlésében a Ludovika akadémiánál üresedésbe jött egy alapítványi helynek betöltése iránt, melyre az alispán már régebben pályázatot hirdetett.

A pályázati hirdetmény megjelenése után csak egy pályázó jelentkezett B Papp Antal makói lakos István nevű fia személyében, kit a törvényhatóság egyhangulag felvételre ajánlott.

A vármegye törvényhatósága a makói város utakat az 1898. évben Tauszig és Klinger szegedi cég által készíttette el. Ennek az utnak jótállási határideje ez évben járt le. Minthogy azonban ez a műút eléggé megromlott, az alispán egyezséget kötött a vállalkozó céggel 20000 korona erejéig az uttestnek jókarba hozása iránt.

A törvényhatóság az alispán által kötött egyezséget jóváhagyta.

Makó város képviselőtestülete évenként 1300 koronát vesz fel költségvetésére a város jégszükségletének fedezésére. Minthogy azonban az idei tél miatt a város az idén jégvermeit meg nem tölthette és annak hegyvidékről való beszerzése tetemes költséget igényel azért március havi közgyűlésén a város képviselőtestülete 7000 koronát szavazott meg e célra olyanformán, hogy ezt egyik alaplól veszi külön és fedezetéről az 1911. évi költségvetésben gondoskodik.

A vármegye törvényhatósága hozzájárult ugyan a városi képviselőtestület határozatához, de mivel a községi törvény értelmében az alaplak más célra való felhasználásánál a névszerinti szavazás van elrendelve, a törvényhatóság pótlás végett vissza küldötte Makóvárosához a határozatot.

Battonyai község képviselőtestülete új községháza építését határozta el, melynek építésére versenytárgyalást hirdetett.

A versenytárgyalás alkalmával négy pályázó jelentkezett, névszerint Pap József makói 71613. Kertész Miksa battonyai 69515. Iritz Mihály szegedi 76079. és Koncz Lajos battonyai építőmester 67818 koronáért.

A község képviselőtestülete a legmegbízhatóbbnak találta Kertész Miksa ajánlatát. E határozat ellen Pap József és Koncz Lajos vállalkozók adtak be fellebbezést.

A törvényhatóság a fellebbezési elutasításával a Kertész Miksával kötött szerződést hagyta jóvá.

Hozzájárult a vármegye törvényhatósága ahhoz, hogy Battonya község képviselőtestülete községháza építési céljaira 70 ezer koronás kölcsönt vegyen fel.

Nagylak község képviselőtestülete elhatározta, hogy a községet villamos árammal világítja és erre vonatkozólag szerződést kötött a villamvilágítási részvénytársasággal.

A törvényhatóság a szerződést megerősítette.

A törvényhatóság a megyei tiszti nyugdíjválasztmány javaslata alapján Marton Lajos utbiztosítást évi 1170 koronával nyugdíjazta.

Végül még néhány község költségvetését és számadását hagyta jóvá a törvényhatóság, mire a közgyűlés véget ért.

Hirek.

— **Tisztujtás a városnál.** Hervey István alispán a városnál üresedésbe jött főjegyzői állás betöltéséhez szükséges tisztujtó közgyűlést e hó 21 re tűzte ki, melyet délelőtt 9 órakor tart meg a város képviselőtestülete.

— **Vasúti gyűlés.** Az alföldi gazdasági vasút részvényesei ma délelőtt tartották gyűlésüket Aradon. Makóvárosát, mint részvényt a közgyűlésen Galambos Ignác dr. polgármester képviselte.

— **Mikor választanak a megyében?** A vármegyei központi választmány holnap, csütörtökön délelőtt tartja meg ülését Jakabffy István főispán elnökelete alatt, mikor is a fölött határoznak, hogy mely napon lesz a képviselőválasztás a nagylaki és a battonyai kerületben.

— **Az igási ut ügye a megyén.** Nem egyszer rántottuk már le a leplet arról a förtelmes hazugságról, melyet a mungó-párt az igási ut kikövezésével hozott kapcsolatba. Már azt hittük, hogy ezt a hazugságot sikerült végleg agyon ütnünk. Tévedtünk. Ma ugyanis a mungópárt lapjában nagy hangon hirdette, hogy a vármegye alispánja a vármegye rendkívüli közgyűlésének póttárgysorozatába felvette az igási ut kikövezésének ügyét. Először nagyot néztünk a vakmerő híresztelésen, mert rendkívüli közgyűlésen nem lehet póttárgysorozatot ki se bocsátani. Kezdetben azonban némileg mégis csak hittünk valamit a dologban, mert hiszen most megy minden törvénytelen dolog, ami a mungó párt érdekeit mozditja elő. Megjelentünk a megyei közgyűlésen. Végig ott unatkoztunk. Már a jegyzőkönyvet is hitelesítették. Mi azonban még mindig vártunk, de hiába! Nem jött az igási ut ügye. Nyugodtan hagytuk el a közgyűlési termet, mert láttuk, hogy vége van már az igási-ut hazugságnak is. Viszont azt is tudjuk, hogy Rényi professzor sok ilyet hoz még a makói községszórakoztatására.

— **E halasztott heti piac** Makóvárosában, mint ismeretes, június hó 1-én, azaz szerdán lesz az országgyűlési képviselőválasztás. A hatóság akként intézkedett, hogy a választás napjára eső heti piac e'ötte való nap, kedden tartatik meg.

— **Új ártézi kut.** Makóváros képviselőtestülete még a múlt évben elhatározta, hogy a Kossuth-utcán ártézi kutat furat és erre vonatkozólag pályázatot hirdetett. Beérkezett összesen hat pályázat és ma tartotta meg Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsos elnökelete alatt a kiküldött bizottság az árlejtést. A pályázók kétféle méretű csőre adtak be ajánlatot, úgy mint

51 milliméter és 80 milliméter átmérővel bíró csőre. Az 51 milliméteres csőre pályáztak Csánki Imre hmvásárhelyi kutfuró 2250 — Szabó István 6500 — Csánki Bálint hmvásárhelyi 2400 — Steiner Miksa szapárligeti 6000 — Ceisel József kiszombori 3200 — és Prónai József hmvásárhelyi kutfuró 2400 koronáért. A 80 milliméter átmérőjű csőre pályázatot Csánki Bálint 400 — Csánki Imre 3200 — és Prónai József 4000 koronáért. A bizottság a Csánki Imre ajánlatát javasolja a közgyűlésnek elfogadásra, mert ez hajlandó a főtéri ártézi kimosását is 750 koronáért elvégezni.

— **Szemvizsgálat.** A bogárzói tanyai iskolánál ragályos tünetek között megbetegedett Huber Ferenc tanítónak gyermeke, melyről jelentést tett Hubert Mihály dr. városi orvosnak. Ezért a városi orvos elhatározta, hogy a betegség megállapítása végett kiszáll a helyszínére és egyben megejti a tanyai iskolákban a törvény által elrendelt tavaszi szemvizsgálatot is. E szemvizsgálat 19 én lesz Bogárzón, 23-án Rákoson, 24-én Papháton és a lelei uti iskolánál.

— **Csavargó leány.** Balog Anna sándorfalvai illetőségű leány pár nappal ezelőtt bejött Makóra, mint ő kijelentette, szórakozni. Annus azonban nem is annyira nappal, mint éjjel szórakozott. Nem ment ugyan se a moziba, se a kávéházba, hanem annál többet ólálkodott kávéházak előtt, lesve az onnan hazatérő urakat. A rendőrségnek feltűnt a fel és alá őgyélgő leány, ezért elcsipte és ma eltoloncolta illetősége helyére.

— **Koldusok haboruja.** Bertók István nyomorék ember a múlt évben kapott kenyerének megszerzésére egy kintornát, melylyel azóta végig házálja a várost. A kintornázás úgy látszik, elég jól jövedelmezett, mert a többi koldusok napról napra jobban irigykedtek rá. Különösen az öreg Kecskó Pál kollegája haragudott rá nagyon. Valahányszor találkoztak, ami pedig gyakran megtörtént, mindig összevesztek és a legtöbbször jól meg is rakták egymást. Ma ismét találkozott, mikor Kecskó minden előzetes szövély nélkül egy rozsdás revolvert rántott elő és azzal le akarta löni Bertókot. Szándékát talán végre is hajtotta volna, ha ebben meg nem akadályozza Torma Sándorné, ki a bosszúálló koldus kezéből kicsavarta a gyilkos szerszámot. Az ügy a rendőrkapitány elé került, ki megindította az eljárást Kecskó Pál ellen.

— **Megserült munkás.** Tóth István kőműves legény ma délelőtt munka közben kalapáccsal megvágta balkezének kis uját. Tóth István sérülése jelentéktelen.

— **Engedély nélkül koldult.** Rác Rozi csongrádi cigány asszony már néhány napja hogy Makóra jött, hol nem nézett semmiféle munka után, hanem a legkönnyebb mesterséghez folyamodott — koldult és pedig engedély nélkül. Csakhamar tetten érték azonban és megindították ellene az eljárást.

Olvasóinkhoz.

Lapunkra vonatkozólag a következő tudnivalókat közöljük:

Lapunk megjelenik hétfő kivételével *mindennap*.

Szükség esetén mendkivüli kiadásban is.

Előfizelési árak:

Helyben házhoz szállítva:

Félévre 3 k. 50 fill.

Egy hóra — k. 60 fill.

Vidékre postán küldve:

Félévre 7 k. — fill.

Egy hóra 1 k 20 fill.

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Telefonszámunk: 63.

Választási képek.

Házaló vigécek és egyebek.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Makó, május 18.

A magyar ember szemémes nem tolakodik. Ha tudja, hogy valahol nem szívesen látják, a világért se teszi oda be a lábát.

A makói mungók ezt a magyar jellemet is felrekeszik a választási harcok idejére. Nagyon jól tudják, hogy senkinek se keltenek s ennek a városnak minden polgára azt veszi legjobban, ha sohse látja őket. Mégis házalnak, kilincselnek, tolakodnak utcáról utcára, házról házra egész napokon át.

Többen megkérdezték már tőlünk, hogy mit tegyenek a vakmerő tolakodókkal, a kik lelkiük megvásárlása végett merészkednek átlépni a makói tiszt polgárok küszöbét. A vendégjog s a magyar vendégszeretet hozná magával, hogy a ki házunk küszöbén át hajlékunkba lép, szívesen fogadjuk s részére, a mig nálunk tartózkodik, a mi házunk az ő megvédője legyen.

De ezek a politikai vigécek, a kik dugárukkal, megejtésünkre csusznak be hozzánk, kívül állanak mindenféle jogon s nem illetheti őket vendégszeretetünknek a legparányibb sugára se. A mungópárti makói jelöltet s korteseit, a kik folyton házalnak, minden tisztességesen gondolkozó makói magyar ember a legerélyesebben kiutasíthatja s kell is hogy kiutasítsa házából. Ezzel a vendégjogon s a magyar vendégszereteten mi csorba sem esik.

Ezt a kiutasítást különben felháborodásában megselekedte már is több választó. Mig sok egyszerű magyar ember befogadva a mungókat, érthető leckét adott nekik.

Házaló utjában Furge Mihályhoz, a r. kath. egyház közbecsülésben s szeretetben álló gondnokához is betoppantak Rényiék. A küszöböt átlépve ezzel a humbuggal mutatkozott be a mungójelölt:

— 48-as vagyok.

A nélkül, hogy az érdemes egyházgondnok méltó válaszzal

viszonozhatná ezt a beköszöntőt, már is elkezdte darálni a már annyira betanult hirhéd "hozom" nótáját. Igér füt fát, tücsköt-bogarát. A tenger mélységét, az ég magasságát. Földi boldogságot, mennyei üdvösséget. Kincset, hatalmat, jólétet. Mert ez mind nála van s mind csak tőle függ. Mert ő, Rényi, Berger József dr. a boldogítás ezermestere.

A mi jó Fürge bátyánk, a ki tetőről-talpig tántoríthatatlan, becsületes 48-as párti, hallgatja, hallgatja a sok, a rengeteg ígérgetést. Az ígérő nem unja, de ő már nagyon is unalmasnak látja. Az ő végtelen kedves, ismert szerénységével, nem állhatván tovább, közbe is szól már:

— Hát az adóval mi is lesz, jelölt ur?

— Az adó, az adó — hebegi Rényi, az sok, nagyon sok. Oda hatok, hogy ez kevesebbedjék. Kicszközlöm, hogy urambátyám is nagyon — de nagyon kevés adót fog fizetni a jövő évben.

Fürge bácsi úgy érzi, hogy az ő csendes természetét is erejébe kerül tartóztatni attól, hogy ez a rettenetesen sok álnokság ki ne hozza rendes sodrából s valami olyat ne tegyen a mungó jelölttel, a mit az nem fog megköszönni.

De mégis türtözteti magát. E helyett szerény hangon oda szól Rényinek:

— Hát tudja mit az ur, ha egyetlen fillér adóm se lesz, mindől megszabadul is ön, én még akkor is a Justh Gyula hive maradok és arra szavazok.

Egy másik 48-as polgártársunk házába is betolakodik a mungók házalója. Itt is azon kezd, hogy ő — 48 as. A ki a nép boldogságára törekszik minden erejével. De különösen pénzével, mert ez bőven van neki.

Elytársunk jó humoru ember. Nem hagyja magát megzavartatni az ennél is még áradó ígérgetésekről. A világ legkomolyabb ábrázatával elébe áll Rényinek. Balkezevel s a jobb kezével jól belecsap abba s imigyen köszönti hivatalos vendégét:

— Örvendek Uram! Isten hozta hozzá. Igazán jólesik, hogy megtudtam az ön negyvennyolcas voltát. Így rendben van a dolog. Hát tudja mit? Van itt Makón nekünk egy igazi, hamisítatlan, izig-vérig negyvennyolcas jelöltünk, a ki függetlenségi pártjának rátermett vezére is. Tudja mit az ur, lépjen be hozzá, ebbe a Justh-pártba. Ha már ön igazán 48 as párti!

Vessző!

**Lapkihordók
felvétetnek a
Makói Független
Ujság
kiadóhivatalában.**

A hecc káplánok nem férhetnek.

Hol az ethika?

Makó, május 18.

Tisztességről prédikálni csak annak lehet, akinek nincs vaj a fején. Az antiszemita lapból ideiglenesen a legszélsőbb munkapártivá sajátos körülmények között átvándlizott paplap szerkesztőinek, a leghosszabbiknak és zömökebbiknek, velünk szemben elkövetett perfid eljárását legelső számunkban a következőkben pedzettük:

„Papok, katolikus papok jártak közbe és fizettek a pártkasszából pénzt, csak hogy szóhoz ne juthasson. Ez a papi fürtelem, az isten megméltelyezett szolgáltnak ez a cselvetése azonban nem sikerült. Itt vagyunk és hirdetni fogjuk a mi tiszta meggyőződésünket. Azt az igazságunkat, hogy a politikai korrupciónak végre a nyakára kell hágni az országban. Meg kell tisztítani a levegőt a korrumpált intelligencia és a pénzért lihegő s mindenre képes alakok tulkapásaitól. Ettől pedig csak az általános egyenlő titkos választói jog menti meg az országot. Ez fogja a feudális főurak, a pénzes zsákon ülő nagytőkészek és a sötétséget kedvelő katolikus klérus tulkapásainak a nyakát szegni.“

Ezzel a hatalmas igazsággal szemben elkövetek ma egy lehurrogó kísérletet, mely érthetetlen és sötét. De ebből a szegényes szellemi műveletből két érthető mondatot mégis tudunk kihámozni.

„A kiadónknak azonban ígérünk pénzt, sokat, amennyit csak összebirtunk adni, hogy Önöket ne eresse be a nyomdájába.“

„Minket semmi egyéb nem vezetett, mint ethikai és esztétikai érzésünk, hogy Önökkel egy nyomdában ne legyünk. Nem volt elég pénzünk, nem sikerült.“

Hát ennek a dolognak a szemébe kell nézni.

Makón a legvérszegényebb és legsötétebb papirmaszlag a papok által szerkesztett nyomdafestékes papiros, amelyik egynehány plebánustól eltekintve, a kutyának sem kell, s a melylyel a kiadó fennállása óta anyagilag teljesen megnyomorították s a felekezeti békét alaposan felforgatták. Ígérték a pap szerkesztők füt-fát. Szubvenciót a püspöktől, a pápától, a katolikus sajtószerzőtől, a kormánytól, élöktől és halottaktól. De soha sem jött semmi. A kiadó a lapot a napokban megakarta szüntetni, mert megunta a dicsőséget. Mikor a leghosszabbiknak megfélemlítő eljárása nem sikerült, elővettek pénzt a pártkasszából, de nem összeadták. Ez az első hazugságuk.

A második pedig az, hogy csak ígérték pénzt. Nem, nem ígérték, hanem adták. A kikötött összegnek a harmadrészét fizette le a zömökebbik, de az egészről vett nyugtát. Köszölkék le ezt a nyugtát.

Ebből a nyugtából az is ki fog tűnni, hogy nem esztétikai

és ethikai érzésük vezette a hecc káplán urakat, hogy velünk egy nyomdában ne dolgozzanak, hanem a választási küzdelem. Az ő esztétikai és ethikai érzésük a nyugta szerint csak a választás napjáig tart. És ez a kikötés szolgál magyarázatul a pénz forrásnak is.

Ezekről az urakról még egyet-lapjuk egy év óta egyébbel sem volt tele, mint a legdühösebb antiszemizmussal. Ma erről hallgatnak. Eddig nekik a zsidó faj volt a legutáltabb, s ma egy tálból esznek cseresznyét velük, ma kerülgetik őket. De csak a választási mozgalmak óta. Vagy a mungó párti zsidó a káplán uraknak nem szagos? Hol itt az ethika? Hol itt a meggyőződés igazsága? Hol a szemérem? Hol a politikai tisztesség? Ott nem lehet, ahol sohasem volt.

Ezek után pedig kérjük, hogy kiknek az ethikai érzése háborodhatik fel inkább, hogy ezekkel az emberekkel egy nyomdában kell dolgozni? A miénk vagy az az övék? Kinek az oldalán van a tisztesség vagy tisztességtelenség? Ki ír igazat és ki hazudik?

Uránia előadás

a Hollósy Kornélia szinkörben, csütörtökön máj. 19-én
a Tudományos Uránia Színház
műsordarabja:

Utazás a föld körül

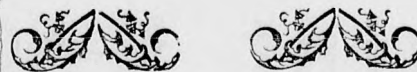
három felvonásban, 200 színesen vetített képpel és 10 mozgóképpel.
Irtá: Dr. Gáspár Ferenc. A felolvasást Mihelics Karoly főgimnáziumi tanár tartja.

Kezdetek este fél 9 órakor.

Helyárak: Földszinti és emeleti páholy 6 korona. Első hely 1 kor. Második hely 80 fill., harmadik hely 60 fillér. Karzati ülőhely 60 fillér. Állóhely 20 fillér.

Tisztelettel

Az Uránia színház igazgatósa.

Hereszénia eladás!

A város közelében **vontatóban** kapható

Iritz Sámuel özv.
cégnél.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtá: egy volt 48-as honvédtüzér.

(1)

Isten keze.

Karácsony ünnepét ülte a föld kerekességén az egész keresztény világ az 1849-dik évben is úgy, mint azelőtt Krisztus óta. És ülni fogja, míg ez a nagy golyó, melyet földnek nevezünk, ki nem hül és a rajta élő emberek mozogni fognak, mert a hit, a vallás addig él, míg az emberiség él. Ennek elenyészését pedig semmiféle pallérozott elme ki nem számíthatja, — ennek csak az Isten a megmondhatója.

Igaz, hogy az 1849. év karácsony napján nemcsak a magyar sirt és gyászolt, hanem európai több rokonszenves testvéreink is — kik ép úgy mertek lelkesedni és sikra szállni szabadságukért mint mi — szinte kijutott a keserű pohárból, melyet a szurony és golyó fenyegetései alatt színültig kiüríteni kenytelenek voltak éppen úgy, mint mi.

Mint mi? Az lehetetlen... A mi elnyomatásunk, a mi lebilincselésünk az egekhez kiált! . . .

Nem is foglalkozunk most ama számos bilincsbe vert hazafiak szenvedéseivel, sem az itthon maradt árvák és özvegyek gyászos helyzetével. Irtak már erről eleget. Mi csak néhány olyan 1849. évi karácsonyi családi képet mutatunk be, mert nem csak azok voltak rabok, a kik be voltak zárva, hanem rab volt itthon mindenki, még a saját házában is. Ime nézzük csak.

K gróf kastélyának minden ablaka messze elvilágít a termek csillárainak fényétől. Az uraság odahaza, birtokán tölti a karácsonyi ünnepeket. Kerüli a fővárosban parancsoló Haynau szekaturáit. Összejön a család este a fényes ebédlőben. Némán, szótlanul leül a karácsonyi estebédhez. Csak sóhajok fűszerezik keserűen a társalgást. S azután . . . Azután megy ki-ki hálótermébe szótlanul, a mint jött. A kastély cselelése azonképpen cselekszik. Csupán a német jágernek, ki már 30 esztendeje szolgálja urát, nem fér a fejébe ez a különös eset.

(Folyt. köv.)

Bizalommal

vásárolhat különféle vasárkat
u. m. gazdasági szerszámokat,
Zsákokat, festék és fűszeráru-
kat az elismert szolid cégnél

Kolossy Károly

üstökshöz czimzett vas- és fű-
szer kereskedésében Megyeház
utca.

Lakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű
közönséget, hogy műhelyemet te-
temesen megnagyobbítva, *Deák
Ferenc-utca 34. szám alá Mor-
genstein Adolf ur házába he-
lyestem át.*

Készítek minden nagyságu tize-
des és százados *mélegeket*, a
legdíszesebb kivitelű rácsokat,
sírkerítést, takaréktűzhelyeket,
épület vasalásokat.

Eltogadok minden e szakmába
vágó javításokat. Különösen fel-
hívom a nagyérdemű közönség
figyelmét a saját készítményű
mérlegeimre, melyek minden te-
kintetben jóval fölülmúlnak min-
den más készítmányt s melyeket
raktáron készen tartok. Raktáron
tartok továbbá a legjobb gyárt-
mányu új kerékpárokat, melyeket
kedvező fizetési feltételek mellett
árusítok.

Tisztelettel:

Kasztner Ferenc

épület lakatos és mérleg-készítő.

Ha ŐSZÜL a haja

OO a Lukács-féle OO
Hajregenerátort
használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely
rövid használat után vissza adja
az őszhajnak eredeti színét, fia-
talkori szépségét, rugékonyságát.
Sem kezét, sem ruhát nem pisz-
kit. Használati utasítás minden
tüvegen.

Kapható egyedül

Lukács Ferenc

Megváltó gyógyszerárú Aradi-u.

Értesítés!

Mako város és vidéke tisztelt.
Közönséget van szerencsém érte-
síteni, hogy butoraktáromat fel-
oszlattam, mivel *minden felől
oly nagy megrendelése* van-
*nak asztalos épület munkák-
ban*, hogy az üzletem ez ágával
nincs időm foglalkozni oleso jó
szolid munkámra felhívom a tisz-
telt közönség nagybecsű figyelmét
és kérem továbbra is szives part-
fogásukat.

Kiváló tisztelettel:

Lenkei Károly.

Tisztelettel értesitem a nagy ér-
demű közönséget, hogy

cukrászatomban

naponta *friss sütemények, fapý-
laltok, parfiettek, különleges
tortákat, pástétomokat, hideg
előételeket*, a legjobb izlésben
készítek.

Özönákra 1 koronás tortákat.

Időszakonként gyárilag készült
*cukor díszmü, piskóta és tea
süteményeket.* Viszont elárusi-
tóknek árjegyzék szerint árked-
vezményben kaphatók.

Szives látogatást kérve,

tisztelettel:

Lélek István
cukrász.

Videki megrendelések gyorsan és
pontosan szállítanak.

A sámsoni ut mentén levő
csókási 2/4 telek tanyaföld több
évre haszonbérbe **k i a d ó.**

Értekezni lehet

Fodor Mátyás

nyug. városi jegyzővel.
Szent János tér 16 sz. a.

A Szegedi és Páva utca
sarkán levő új lakóházam-
ban egy nagy **kényelemmel,**
vízvezetékekkel berendezett uri
lakás; továbbá egy két szo-
bás utcai lakás a szükséges
mellékhelyiségekkel azonnak

k i a d ó.

Lakatos Pál,

Szegedi utca 3383.

Kitünő Fehér, Siller és Veres

BOROK

a legjobb **Őőbányai**

Kristály és Maláta Sörök

és mindennemű Kitünő pálinkák

kaphatók nagyobb vételnél

előnyös árban

Iritz Sámuel özv. cégnél **Makó.**

A MAKÓI FÜGGETLEN ÚJSÁG

naponként 3—5000 példányban

jelenik meg.

Legalkalmasabb lap hirdetés közlésre.

Hirdetések szabott áron felvétetnek

a kiadóhivatalban: Hajnal-útca 13.

Telefon szám 63.